

Sygn. akt IV CO 114/21

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 czerwca 2021 r.

na skutek przedstawienia akt sprawy Sądu Okręgowego w S.

z postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2021 r.

w przedmiocie przekazania innemu sądowi równorzędnemu

sprawy sygn. I C [...]

z powództwa C. B.

przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu w S. i Sądowi Apelacyjnemu
w [...]

o zapłatę,

odmawia przekazania sprawy sądowi równorzędnemu.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 11 grudnia 2020 r. (IV CO 251/20) wydanym w niniejszej sprawie Sąd Najwyższy odmówił przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 44¹ k.p.c. Sąd Najwyższy wskazał, że zastosowanie w sprawie znajdował art. 44² k.p.c., co wykluczało przekazanie sprawy na podstawie art. 44¹ k.p.c.

Postanowieniem z 29 kwietnia 2021 r. Sąd Okręgowy w S. ponownie zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy innemu sądowi na podstawie art. 44¹ k.p.c., wskazując, że obecna regulacja obliuguje sąd pozwany do przekazania sprawy, a sądy art. 44² k.p.c. stosują także do spraw wszczętych

przed wejściem tego przepisu w życie. Sąd Okręgowy wskazał również na zaistnienie nowej okoliczności polegającej na ustaleniu z urzędu, że w sprawie I C [...] sędziowie Sądu Apelacyjnego w [...] zostali wyłączeni, gdy w innej sprawie Sąd ten został pozwany przez stronę, której sprawy dotyczyły.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44¹ § 1 i 2 k.p.c. sąd właściwy do rozpoznania sprawy może wystąpić do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu, jeśli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego.

Przepis powyższy został wprowadzony do Kodeksu postępowania cywilnego na podstawie ustawy z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. W uzasadnieniu do projektu nowelizacji wskazano, że względ na dobro wymiaru sprawiedliwości będzie uzasadniał zmianę właściwości sądu w tych wszystkich przypadkach, gdy ma miejsce zagrożenie dla postrzegania konkretnego sądu przez lokalną społeczność jako bezstronnego organu wymiaru sprawiedliwości.

W powyższym kontekście należy wskazać, że brak jest nowych okoliczności tego rodzaju, które dawałyby podstawę do weryfikacji stanowiska zajętego w niniejszej sprawie przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z 11 grudnia 2020 r. Zaistnienie w sprawie przesłanek określonych w art. 44² k.p.c. wyklucza zastosowanie art. 44¹ k.p.c. i przekazanie sprawy sądowi równorzędnemu przez Sąd Najwyższy (zob. post. SN z 19 grudnia 2019 r., V CO 294/19, OSNC 2020, nr 9, poz. 75). Biorąc pod uwagę, że stroną pozwaną w niniejszej sprawie jest Skarb Państwa, a państwowymi jednostkami organizacyjnymi, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie, jest Sąd Okręgowy w S. i Sąd Apelacyjny w [...], niewątpliwie zaszły podstawy do zastosowania art. 44² pkt 2 k.p.c., w związku z czym Sąd Okręgowy w S. powinien przedstawić akta sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...] w celu przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi okręgowemu, mającemu siedzibę poza obszarem właściwości Sądu Apelacyjnego w [...].

W tym stanie rzeczy nowe okoliczności, na które powołał się Sąd Okręgowy nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Nie mogły być one decydujące dla rozstrzygnięcia również z tej przyczyny, że dotyczyły innej sprawy. Nie można również zaakceptować przyjętego przez Sąd Okręgowy *a priori* wniosku, że wyłączenie sędziów w innej sprawie nakazuje przyjąć, że taka sama sytuacja może potencjalnie zajść w niniejszej sprawie, w której nie wydano w tym przedmiocie żadnego orzeczenia. Nawet ewentualnie złożenie przez stronę wniosku o wyłączenie sędziów sądu właściwego i sądu nad nim przełożonego nie stanowi przeszkody do przekazania sprawy na podstawie art. 44² k.p.c.

Z tych powodów należało odmówić przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

ke